

Riktlinjer för tester och testdata i HSA

Version 3.3 2019-02-14

Innehåll

1. Inledning.....	4
1.1 Introduktion.....	4
1.2 Översikt HSA Testmiljöer	4
1.3 Användningsområden för testmiljöerna.....	5
1.3.1 Testmiljön (tidigare HSA Test eller Test 1).....	5
1.3.2 Integrationsmiljön (tidigare HSA Test 2).....	5
1.3.3 Verifieringsmiljön	6
2. Allmänna villkor och förpliktelser.....	6
2.1 HSA-ansvarig/Kontaktperson är testansvarig	6
2.2 Informationsinnehåll i testmiljöerna	6
2.3 Hantering av andra organisationers testdata	7
2.4 Styrning av åtkomst.....	7
2.5 Radering och återskapande av testdata.....	7
2.6 Tillgänglighet och prestanda	7
2.7 Användning av data i produktionsmiljö för verifiering och monitorering	8
2.7.1 Verifiering och monitorering med skarpa data rekommenderas inte	8
2.7.2 Att förse skarpa objekt med fingerad information är inte tillåtet	8
2.7.3 Fingerad information får endast förekomma i produktion efter godkännande	8
3. Ansökan om åtkomst till HSA:s testmiljöer.....	9
4. Adresser till respektive miljö	9
4.1 HSA Testmiljö.....	9
4.2 HSA Integrationsmiljö	10
4.3 HSA Verifieringsmiljö.....	10
Refererade dokument.....	10

Revisionshistorik

Version	Datum	Kommentar
2.0	2010-06-24	Fastställd av HSA Förvaltningsgrupp. Sammanslagning av dokumenten med riktlinjer för HSA Test 1 och HSA Test 2.
3.0	2015-02-12	Fastställd av HSA Förvaltningsgrupp. Uppdaterad beskrivning enligt övergång till ny driftsmiljö för test.
3.0.1	2016-02-09	Förtydligat att HSA Verifieringsmiljö för närvarande endast används centralt. Kompletterat med adresser till samt tidigare namn på HSA Testmiljö och HSA Integrationsmiljö.
3.1	2016-02-23	Förtydligat att objektclassen hsaFeignedObject är obligatorisk för testdata i produktionsmiljö, att placering i delträdet Testdata i produktionsmiljö är frivillig samt hur ansvaret för testdata i produktionsmiljö alltid vilar på HSA-ansvarig för ansluten organisation resp. kontaktperson för ansluten tjänst. Fastställd av HSA Förvaltningsgrupp.
3.1.1	2016-12-30	Justerat efter ändrad benämning på HSA-policytillämpning (från HPTA resp. HPTB till HPT Producent resp. HPT Konsument).
3.1.2	2017-09-13	Ändrat referens från RIV Informationsspecifikation till Informationsspecifikation Katalogtjänst HSA. Justerat hänvisning till formulär efter nya webben. Förtydligande kring användning av testpersonnummer från 1700-talet.
3.2	2018-03-13	Ändrat så att ordet data hanteras i pluralform enligt Datatermgruppens rekommendationer. Ändrat referens från PUL till EU:s dataskyddsförordning (GDPR) Ändrat HSA Förvaltningsgrupp till HSA Policygrupp i enlighet med Ineras nya ramverk. Fastställd av HSA Policygrupp.
3.3	2019-02-14	Infört ny beslutad rutin för hantering av testpersoner med huvudadministratörsrättigheter för anslutna producerande organisationer. Mindre redaktionella ändringar. Fastställd av HSA Policygrupp.

1. Inledning

1.1 Introduktion

Detta dokument beskriver riktlinjer för hantering av testdata och genomförande av tester i HSA. Syftet med dokumentet är att ge en översikt över hur testmiljöerna är uppsatta och hur de är avsedda att användas, samt under vilka villkor tester får bedrivas.

Övergripande mål och principer för HSA beskrivs i HSA-policyn [1].

Målgrupp för detta dokument är organisationer och tjänster som ska genomföra tester och lagra testdata i HSA.

1.2 Översikt HSA Testmiljöer

Inom HSA finns det tre testmiljöer: Testmiljön, Integrationsmiljön och Verifieringsmiljön. Dessa har samma funktionalitet som HSA:s produktionsmiljö men är avskild från denna miljö och från varandra. Användningen av testmiljöerna kan inte påverka produktionsmiljön i något avseende och därför ska tester alltid genomföras i dessa miljöer.

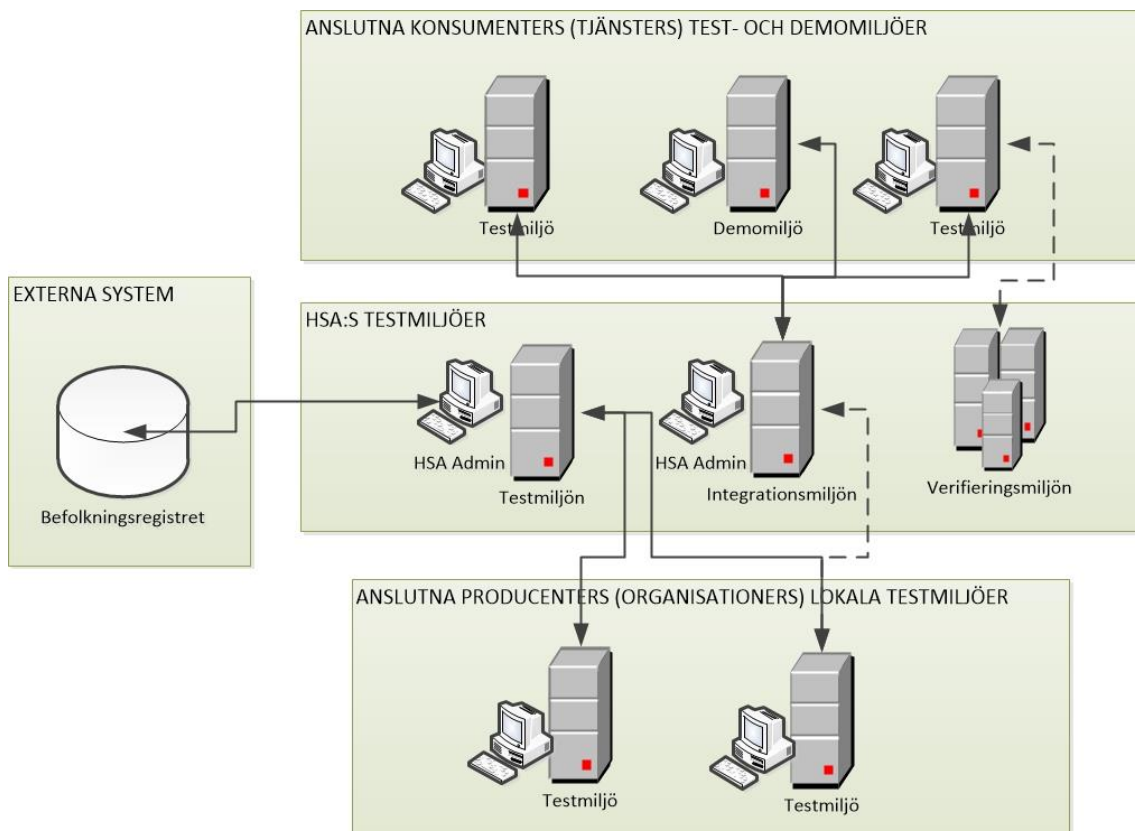

Fig. Systemöversikt HSA:s testmiljöer

Det finns olika sätt att ansluta sig till och uppdatera information i testmiljöerna. Antingen kan testdata synkroniseras från organisationens egna testsystem via ett LDAP-gränssnitt (gäller Testmiljön och i enstaka fall Integrationsmiljön) eller så kan testdata läggas in manuellt via HSA administrationsgränssnitt direkt i testmiljöerna. Administrationsgränssnitt och sökgränssnitt som används mot produktionsmiljö finns även mot de tre testmiljöerna.

Testmiljöerna följer aktuell version av ”Informationsspecifikation Katalogtjänst HSA” [2], men eftersom miljöerna vid vissa tillfällen används för test och verifiering av kommande HSA-schemaversioner kan de ha en senare version av HSA-schemat och/eller gränssnitten installerade.

För att få åtkomst till någon av testmiljöerna behöver organisationen vara ansluten till HSA eller ha för avsikt att ansluta sig till HSA, som producerande organisation eller som konsumerande organisation.

1.3 Användningsområden för testmiljöerna

Testmiljöerna för HSA har olika syften. Nedan beskrivs de olika syftena och användningsområdena för Testmiljön, Integrationsmiljön samt Verifieringsmiljön.

1.3.1 Testmiljön (tidigare HSA Test eller Test 1)

Testmiljön används av producerande organisationer med fullständig anslutning, eller producerande organisationer som ska förändra sin anslutningsform till fullständig anslutning, för att testa synkronisering och kommunikation med HSA. I dessa tester kan till exempel följande ingå:

- att testa funktioner inför en ny anslutning till HSA
- att testa kommunikation med egna system, till exempel sökningar, synkning, uppdatering, fysisk anslutning och certifikathantering¹
- att testa anslutning av egna system efter modifieringar och vidareutveckling
- att testa anslutning av egna system inför kommande releaser, t.ex. schemaändringar

Miljön används också av HSA Förvaltning för att testa nya versioner av applikationer inom HSA t.ex. administrationsgränssnitt, sökverktyg, tjänstekontrakt med mera.

1.3.2 Integrationsmiljön (tidigare HSA Test 2)

Integrationsmiljön är avsedd för anslutna och anslutande tjänsters tester mot HSA, t.ex. vid utveckling eller förändring av tjänsterna. Den används också för anslutna tjänsters regressionstester i samband med förändringar som görs i HSA samt för utbildningar såväl i HSA och SITHS som i HSA-anslutna tjänster.

¹ för att testa synkning av SITHS-attribut behöver organisationen manuellt lägga till certifikaten i respektive objekt, eftersom det inte finns någon SITHS-miljö kopplad till HSA Testmiljö.

SITHS Preprodmiljö är för närvarande kopplad till Integrationsmiljön.

1.3.3 Verifieringsmiljön

Verifieringsmiljön används idag endast av HSA Förvaltning samt HSA:s applikations- och driftleverantör för regressionstester, belastningstester, installationstester och säkerhetstester. HSA Verifieringsmiljö har samma tillgänglighet som produktionsmiljön, och kommer framöver att kunna användas för utbildningar och demonstrationer av HSA samt anslutna och anslutande tjänster.

2. Allmänna villkor och förpliktelser

I detta avsnitt beskrivs villkor och förpliktelser gällande tester som sker i HSA, oavsett testmiljö.

2.1 HSA-ansvarig/Kontaktperson är testansvarig

Varje organisation som är direktansluten till HSA har en HSA-ansvarig (producerande organisation) eller kontaktperson (konsumerande organisation). Om organisationen har testdata i någon av HSA:s miljöer och använder HSA för tester fungerar HSA-ansvarig/kontaktperson även som testansvarig. Den testansvarige ansvarar för att:

- testdata som läggs upp i HSA följer dessa riktlinjer
- genomförande av testerna sker i enlighet med den godkända användningsbeskrivningen
- att egna testdata och tester inte har negativ påverkan på andra användare av HSA
- att de testpersoner och testcertifikat som organisationen/tjänsten använder för administration av HSA-information i testmiljöerna hålls uppdaterade samt överlämnas vid eventuellt byte av testansvarig

2.2 Informationsinnehåll i testmiljöerna

Informationsinnehållet i testmiljöerna får vara av godtycklig art, så länge inte funktionaliteten i testmiljöerna störs eller övriga användare av miljöerna påverkas. I normalfallet är information som läggs i någon av testmiljöerna öppen för läsning av samtliga anslutna användare. På grund av detta bör testdata vara fingerade men samtidigt representativt för de tester som det ska användas i.

Information av känslig karaktär, t.ex. riktiga personuppgifter, bör inte lagras i testmiljöerna. Om känslig information måste hanteras ska särskilda åtgärder vidtas för att skydda informationen, exempelvis genom en temporär begränsning av övriga användares åtkomst till informationen och omedelbart borttagande av känsliga uppgifter så snart testerna är avslutade.

För tester med personnummer kan Skatteverket på begäran tillhandahålla personnummerserier som inte är kopplade till verkliga personer. Det går även att använda personnummer som inleds med ett tidigare århundrade, t.ex. "17YYMMDDXXXX". Villkoret är att checksiffran (sista

siffran) måste stämma. Observera dock att ett sådant personnummer inte kan verifieras mot befolkningsregistret.

Anslutna organisationers organisationsgrenar i testmiljöerna ska finnas med riktigt organisationsnamn och organisationsnummer.

När testdata inte längre behövs bör det raderas.

2.3 Hantering av andra organisationers testdata

Testdata och information i testmiljöerna från andra organisationer kan inte förutsättas vara korrekta i något avseende, och får inte användas till annat än test-, utbildnings- och demonstrationsändamål.

Rekommendationen är att organisationer endast använder egna testdata vid tester. Information från andra organisationer får inte föras vidare.

2.4 Styrning av åtkomst

Åtkomst till testmiljöerna ska föregås av autentisering av både individer och system. Varje ansluten producerande eller konsumerande organisation kan anmäla en testperson som Inera förser med huvudadministratörsrättigheter. Vid behov kan organisationen även få hjälp av Inera med att skapa testperson och ett testkort. Denna testperson ska vara opersonlig och ska överlämnas till efterträdaren i samband med byte av testansvarig (det vill säga HSA-ansvarig eller kontaktperson). Lämpligen förses testpersonen med en e-postadress till en funktionsbrevlåda innan certifikat utfärdas för att säkerställa att påminnelser då certifikat är på väg att gå ut ska nå rätt mottagare.

Med hjälp av testpersonens rättigheter kan testansvarig sedan vid behov tilldela administratörsrättigheter till andra testpersoner. Inte heller dessa testpersoner bör vara knutna till en enskild person utan också kopplas till testansvarigrollen enligt beskrivning ovan.

2.5 Radering och återskapande av testdata

Varje ansluten organisation ansvarar för all hantering av egna testdata, inklusive radering och återställning av inlagda testdata efter avslutade tester och utbildningar.

Centralt initierad och genomförd rensning av testdata i testmiljöerna kan ske på förekommen anledning efter kontakt med berörda organisationer.

2.6 Tillgänglighet och prestanda

Verifieringsmiljön har i princip samma tillgänglighet och prestanda som produktionsmiljön. Övriga testmiljöer har lägre tillgänglighet och prestanda än produktionsmiljön.

2.7 Användning av data i produktionsmiljö för verifiering och monitorering

Tester ska normalt inte göras i produktionsmiljö. I vissa fall kan dock vissa testdata behövas för verifiering av funktionalitet och/eller monitorering (övervakning).

2.7.1 Verifiering och monitorering med skarpa data rekommenderas inte

Informationen i HSA speglar nuläget i organisationen, vilket betyder att objekt och information inte är stabila utan kan ändras, flyttas eller tas bort. Det gör att skarpa data är olämpliga att använda i verifierings- och monitoreringssyfte.

Skarpa personobjekt innehåller även känsliga data som behöver skyddas från obehörig åtkomst. Särskilt gäller detta t.ex. person-id och personer med skyddade personuppgifter, vars användning styrs av lagstiftning, bl.a. EU:s dataskyddsförordning (GDPR).

2.7.2 Att förse skarpa objekt med fingerad information är inte tillåtet

HSA ska endast innehålla tillförlitlig och kvalitetssäkrad information. Fingerad information får inte anges på skarpa objekt i HSA eftersom det innebär att det blir omöjligt att veta vad som är korrekt information och inte i HSA. Dessutom kan t.ex. fingerad behörighetsgrundande information som läggs på en skarp personpost innebära ett lagbrott i och med att det kan ge obehörig åtkomst till journalinformation i nationella e-tjänster.

2.7.3 Fingerad information får endast förekomma i produktion efter godkännande

Registrering och användning av fingerad information i HSA är generellt sett inte tillåtet. HSA ska innehålla korrekt information som beskriver nuläget. Fingerad information i HSA är endast tillåtet i verifierings- och monitoreringssyfte och användningen ska alltid godkännas av HSA Policygrupp baserat på särskild beskrivning i organisationens/tjänstens HPT. Godkännande kommer endast att ske vid särskilt starka skäl.

Om fingerade data, efter godkännande, läggs i produktionsmiljön för HSA gäller följande:

- *Fingerade data ska tydligt kunna urskiljas från skarpa data*

Det ska vara tydligt vilka data som är fingerade i HSA så att det inte uppstår missförstånd kring användningen av dessa data. Fingerade data ska förse med den särskilda objektklassen *hsaFeignedObject* och rekommendationen är att den samlas i ett särskilt delträd i HSA kallat Testdata i produktionsmiljö. I de fall fingerade personobjekt läggs upp så ska alltid Skatteverkets testperson-id:n användas.

- *Fingerade data ska inte ge behörigheter till skarpa patientdata*

Medarbetaruppdrag som läggs upp i monitorerings- och verifieringssyfte får inte ge medarbetaruppdragets medlemmar möjlighet att komma åt skarpa patientdata, vare sig i den egna tjänsten eller i andra tjänster.

- *Fingerad information ska inte visas där det inte är nödvändigt*

Fingerad information ska döljas i sådana tjänster och gränssnitt där de inte behövs. Om fingerad information visas där det inte är nödvändigt, t.ex. i Sök i HSA, kan den misstas

för riktig information, vilket i vissa fall kan få konsekvenser för verksamheten. Via tjänstekontrakt och Webservice-anrop finns möjlighet att välja att inkludera fingerade data (d.v.s. objekt med objektklassen *hsaFeignedObject*) i svaret. Via HSA FileService levereras inte fingerade data.

- *Det ska vara tydligt vem som ansvarar för fingerade data*

Det ska tydligt framgå vem som ansvarar för verifieringen/monitoreringen och vem som äger fingerade data. Detta hanteras genom att varje tjänst/organisation med godkänd användning av fingerade data kan få ett eget delträäd under Testdata i produktionsmiljö. HSA-ansvarig/kontaktperson är alltid ansvarig för all fingerade data som finns i en ansluten organisations trääd.

- *Fingerad information och dess användning ska dokumenteras i HPT*

Det är viktigt att ha kontroll på de fingerade uppgifter som finns i HSA. Fingerad information och dess användning ska dokumenteras för att kunna uppnå spårbarhet då loggar kontrolleras.

- *Fingerad information får inte förekomma i delträäd med referensinformation*

I HSA finns delar som innehåller referensinformation, t.ex. för kontroll mot källkodverk i dc=Koder och dc=HOSP. Dessa delar får inte innehålla fingerade data.

- *Skarpa SITHS-certifikat får ej ges ut för fingerade objekt*

Skarpa SITHS-certifikat får ej utfärdas till fingerade objekt i enlighet med gällande regelverk för SITHS.

3. Ansökan om åtkomst till HSA:s testmiljöer

Organisationer och tjänster med godkänd HPT eller som befinner sig i processen att få en godkänd HPT kan, efter ansökan, få en gren upplagd i Verifieringsmiljön och Integrationsmiljön. I dessa testmiljöer får samma slags anrop göras som organisationen/tjänsten beskrivit i sin HPT.

Till Testmiljön beviljas åtkomst endast för de organisationer som har, eller befinner sig i övergångsfasen till, fullständig HSA-anslutning för producent. Även här krävs ansökan.

Organisationen/tjänsten ansöker om åtkomst till testmiljöerna via formuläret Ändra anslutning (Katalogtjänst HSA) på www.inera.se.

4. Adresser till respektive miljö

Notera att åtkomst till respektive miljö kräver att behörigheter erhållits, jämför avsnitt 3.

4.1 HSA Testmiljö

DNS-namn HTTPS: testhotell.carelink.sjunet.org, LDAPS: testrot.carelink.sjunet.org
IP-nummer 82.136.149.42
HSA Admin <https://testhotell.carelink.sjunet.org/nordicedge>
HSA-portalen <https://testhotell.carelink.sjunet.org/hsaportalen/>
Sök i HSA <https://testhotell.carelink.sjunet.org/anonSearch/jsp/base.html>

4.2 HSA Integrationsmiljö

DNS-namn HTTPS: testhotell2.carelink.sjunet.org, LDAPS: testrot2.carelink.sjunet.org,
IP-nummer 82.136.149.43
HSA Admin (Sjunet) <https://testhotell2.carelink.sjunet.org/nordicedge/>
HSA Admin (Internet) <https://hsatest.inera.se/>
HSA-portalen (Sjunet) <https://testhotell2.carelink.sjunet.org/hsaportalen/>
HSA-portalen (Internet) <https://hsatest.inera.se/hsaportalen/>
Sök i HSA (Sjunet) <https://testhotell2.carelink.sjunet.org/anonSearch/jsp/base.html>
DNS-namn HTTPS: wstest.hsa.sjunet.org
IP-nummer: 82.136.149.51
HSA WebService <https://wstest.hsa.sjunet.org/svr-hsaws2/hsaws>

4.3 HSA Verifieringsmiljö

Inte relevant då miljön endast används centralt.

Refererade dokument

- [1] HSA-policy
- [2] Informationsspecifikation Katalogtjänst HSA